

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол №6 від 04 червня 2026 р.

Голова Приймальної комісії,
В.о. президента університету

Ігор КОМАРНІЦЬКИЙ

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ
З ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ КУЛЬТУРИ**
(додатковий іспит для вступників з інших спеціальностей)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	В12 Культурологія та музеєзнавство
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА	Культурологія
Освітній ступінь	Доктор філософії
Основа вступу	НРК7

Обговорено і схвалено
на засіданні кафедри івент-
менеджменту та індустрії дозвілля
Протокол № 19 від 14.05.2026 р.

КИЇВ 2026

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вступний іспит із теорії та практики культури є додатковим вступним іспитом, призначеним для осіб, які вступають для здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю В12 «Культурологія та музеєзнавство» за освітньо-науковою програмою «Культурологія» на основі диплому з іншої спеціальності.

Вступний іспит з теорії та практики культури спрямований на оцінювання рівня знань і професійної підготовки вступників, які здобули ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста за іншими спеціальностями. Метою додаткового вступного іспиту є встановлення відповідності рівня їхньої підготовки вимогам, визначеним для вступу на відповідну освітню програму. Додатковий вступний іспит проводиться письмово і складається із розв'язання комплексних тестових завдань. Тестові завдання враховують знання з таких освітніх компонент: «Історія культури», «Культурні студії», «Культурна політика», «Культурні та креативні індустрії», «Управління проектами в сфері культури» (в обсязі навчальної програми для магістра та освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста), а також передбачають виявлення рівня знань вступників з відповідних освітніх компонент та вміння застосовувати набуті знання у науково-дослідницькій діяльності.

Вступник повинен продемонструвати:

- знання та розуміння теорії та практики культури, володіти понятійно-категоріальним апаратом;
- вміння аналізувати та характеризувати сучасні культурні процеси;
- здатність застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності;
- знання механізмів взаємодії культури з економічними, соціально-політичними, мистецькими процесами;
- володіння навичками науково-дослідницької роботи в галузі культурології.

Порядок проведення додаткового вступного іспиту:

- допуск до додаткового вступного іспиту вступників здійснюється за наявності екзаменаційного листа та документа, який посвідчує особу;
- додатковий вступний іспит проводиться згідно з розкладом, складеним приймальною комісією КНУКіМ;
- в ході додаткового вступного іспиту не дозволяється користуватися електронними, друкованими, рукописними інформаційними джерелами;
- перескладання додаткового вступного іспиту не дозволяється.

Результати додаткового іспиту не враховуються під час обчислення конкурсного балу. Водночас успішне складання додаткового вступного іспиту є обов'язковою умовою допуску до подальшої участі у конкурсному відборі. Вступники, які не склали додатковий вступний іспит, до участі в конкурсному відборі на здобуття ступеня доктора філософії не допускаються.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ

Первісна культура на території України

Найдавніші сліди людських поселень на території сучасних українських земель. Еволюція матеріальної культури первісного суспільства. Характеристика старокам'яної доби (палеоліту), відкриття у Києві стоянки мисливців на мамонтів на Кирилівських висотах та Мізинської на Новгород-Сіверщині. Роль та значення В. Хвойки у дослідженні та відкритті палеолітичних культурних знахідок. Трипільська культура та її характерні ознаки. Трипільля і проблеми етногенезу слов'ян. Місце трипільської культури в українській і світовій історії. Культура скіфів і сарматів. Феномен матеріальної культури – царські кургани. Поширення античної культури. Еллінська колонізація Північного Причорномор'я. Перші міста на території України – Ольвія, Херсонес, Кафа, Пантікапей як центри торгівлі й культури, їх вплив на культуру слов'ян.

Культура східних слов'ян

Слов'яни на теренах Європи з I тис. н.е. Перші письмові свідчення про слов'ян в іноземних джерелах. «Повість временних літ» про культуру й звичаї східних слов'ян. Розселення східних слов'ян на території України. Концепції походження слов'янського етносу в зарубіжній та українській історіографії.

Слов'яни в групі народів індоєвропейської мовної сім'ї. Анти, венеди, склавіни – слов'янські племена та їх культура. Східнослов'янська культура: зарубинецька, черняхівська культура. Антське царство. Язичницький світ. Язичницькі слов'янські боги. Слов'янські язичницькі свята та обряди. Дуалістичний світогляд добра і зла. Подібність в словесності й міфології індоєвропейських народів. Спільність у поглядах на природу і навколишній світ, світобудову (символ світового дерева). Подібність обрядів, молитов і пісень слов'янських з індійськими, іранськими віруваннями германських і литовських народів. Водні, лісові, польові духи західних і східних індоєвропейських народів.

Культура Київської Русі (IX–XII століття)

Формування ідеологічних, соціально-політичних і культурних структур, які визначили майбутню історію Європи: північ – християнський світ, південь – світ ісламу. Розкол християнства на православ'я і католицизм (1054 р.). Київська Русь у процесі взаємовпливу культур Сходу і Заходу. Державотворчі, релігійні, культурні, перетворення – літописання, освіта, школи перекладу і перепис іноземних книг, бібліотеки, звід законів «Руська Правда». Виникнення слов'янської писемності та поширення грамотності. Слов'янські просвітителі Кирило і Мефодій. Плеяда інтелектуально-освідченої еліти літописців – Нестора, Никона, Іларіона; династії еліт.

Заснування православних монастирів як центрів чорноризців, освіти, літописання, літератури, науки. Києво-Печерський монастир – головний центр культури православ'я. Архітектурне монументальне, кам'яне будівництво, сакральні архітектура і живопис: Церква Богородиці або Десятинна церква, Софія Київська, Золоті Ворота з церквою Благовіщення та ін. Місцева стильова архітектура: формування національних рис української архітектури. Перекладна, оригінальна і сакральна література, усна та музична народна творчість, церковно-релігійний обряд. Історіографічні джерела про культурний розвиток Київської Русі.

Культура Галицько-Волинського князівства (XII – перша половина XIV століття)

Феодална роздробленість на Русі. Розвиток культури Галицького князівства. Данило Галицький як найвидатніша постать історії і культури Південно-Західної Русі

першої половини XIII ст. Утвердження самоназви «Україна» в літописах. Київський літопис, Галицько-Волинський літопис.

Галицько-Волинська держава як форпост східнослов'янської духовності на заході. Мистецтво, філософія, література, освіта давньоруських земель під впливом західної та східної культур. Освітні і наукові центри – Галич, Володимир-Волинський, Холм, Львів. Поширення освіти, розвиток шкіл і письменства: три види шкіл парафіяльні, школи при єпископських кафедрах для підготовки кандидатів у священники і ремісничі школи. Розвиток оригінальної літератури: морально-повчальна література. Літописи, героїчний епос і билинна поезія. Ідея єдності руських земель в пам'ятках літератури і мистецтва періоду феодальної роздробленості Русі.

Розвиток української культури у литовсько-польську добу (друга половина XIV – перша половина XVI століття)

Формування української етнічної спільності та її культури. Мова як засіб консолідації українського етносу. Вплив культури, мови, звичаїв, традицій Русі на політичне і суспільне життя Литовського князівства. Ідея єдності українських земель у пам'ятках літератури. Збереження традиційної початкової освіти. Молитва і богослужбні книги як головні предмети освіти. Школи при монастирях і церквах. Поширення писемності і освіти. Перекладна і оригінальна література. Твори староукраїнського письменства: життєписи і повчання. Експансія латинської культури шляхом окатоличення української людності і входження українських земель до західної цивілізації. Перші українські доктори богослов'я і філософії – провідники гуманістичних ідей західноєвропейської культури ренесансної і реформаційної течій. Юрій Дрогобич, Павло Русин, Станіслав Оріховський та ін. Розповсюдження східнослов'янського кириличного друкарства. Перші книгодрукарні, їх роль у розвитку культури східнослов'янських народів. Перші книжки з особливостями живої українсько-білоруської мови «Часослов» і «Октоїх». Друкарні Івана Федорова і Мстиславця в Заблудові та Вільно.

Національно-культурне піднесення (друга половина XVI – перша половина XVII століття)

Утвердження ренесансно-реформаційних традицій української культури. Острозька греко-слов'янсько-латинська школа та князь Костянтин Острозький. Братства та їх роль в історії української культури. Києво-Могилянська колегія та київський митрополит Петро Могила. Зародження театру і драматургії. Релігійна та шкільна драма. Народні ігри, театралізовані свята як основа українського народного театру. Книгодрукування. Друкарні Івана Федорова у Львові і Острозі. Перші друковані книги в Україні. Видання Острозької друкарні: «Буквар» І. Федорова, «Острозька біблія» слов'янською мовою, полемічні твори тощо. Заснування друкарні Києво-Печерської Лаври. Видання Лаврської друкарні. Полемічна церковна література – оригінальний жанр українського письменства. Становлення та розвиток української літературної мови.

Українське музичне мистецтво. Музика як супровід народних обрядів та виконання пісень. Церковний партесний спів у Києві та Львові.

Культурно-політичний контекст передумов утворення українського козацтва XV–XVI ст. Формування традицій українського козацтва. Відомості про козацтво у документальних джерелах та історичній літературі. Географічне розташування козацьких поселень, утворення Запорізької Січі. Козацтво як одна з культурологічних сил нації. Українсько-козацька символіка та державна атрибутика.

Українська культура козацько-гетьманської доби (друга половина XVII–XVIII століття)

Національно-визвольна війна середини XVII ст. в думах і піснях. Стан української культури в нових умовах державності. Козацькі літописи – Самовидця, Г. Грабянки,

С. Величка, Я. Лизогуба про культуру життя та побут українського козацтва. Козацька народно-побутова культура. Освітній рух за часів козацтва. Дума як окремий жанр пісенної творчості українського народу. Усна та пісенна народна творчість доби козаччини.

XVIII ст. – епоха західноєвропейського Просвітництва. Поширення ідей Просвітництва в Україні та їх вплив на еволюцію української культури. Мовна уніфікація книжної справи.

Києво-Могилянська академія і поширення західноєвропейських ідей гуманізму та просвітництва. Розвиток освіти в Україні. Початкова, середня та вища освіта. Колегії в Чернігові, Харкові, Переяславська семінарія, Слов'янська (Катеринославська) семінарія у Полтаві. Централістичні освітні реформи Катерини II. Політика нищення української середньої і вищої школи. Розвиток класичної української філософської думки. Г. Сковорода – український просвітител, мандрівний філософ. Криза української культури, державницьких і політичних ідеалів. Світська література та її значення для просвітницької культури. Український театр: шкільна драма, трагікомедія, інтермедія, вертеп. Виникнення етнографічних студій.

Розвиток української національної культури XIX століття

Українське національне відродження: поняття та періодизація. Харківський університет та університет св. Володимира у Києві як осередки національної науки і культури. І. Котляревський – основоположник народно-побутової української мови. Романтизм як загальноєвропейське явище в мистецтві і культурі України.

Національно-культурне відродження західноукраїнських регіонів. «Руська трійця» та її значення. Альманах «Русалка Дністрова». Заснування української преси (газета «Зоря Галицька»). Відкриття у Львівському університеті кафедри української мови і літератури. Позиції москвофілів і народовців у справі національного відродження в Галичині. Кирило-Мефодіївське братство та його програма національно-культурного відродження. Творчість та громадсько-культурна діяльність Т.Г. Шевченка. Розвиток театрального мистецтва Наддніпрянської України: становлення професійного театру у Полтаві.

Вплив Австрійської буржуазно-демократичної революції 1848–1849 рр. на піднесення національно-культурного руху в Галичині. Заснування товариств «Просвіта» у Львові, Перемишлі, Станіславі, Тернополі. Національно-культурний рух 50–60-х рр. XIX ст. у Наддніпрянській Україні. Об'єднання студентів Київського університету, таємний гурток «хлопоманів». Володимир Антонович – ідеолог хлопоманства. «Громади». Становлення системи початкової, середньої та вищої професійної освіти в Україні.

Відродження української культури в роки визвольних змагань (1917–1920 рр.)

Культурний, освітній, громадський рух в Україні доби Центральної Ради. Постанови і резолюції з'їздів українських партій і громадських організацій про обов'язкову освіту, впровадження української мови в початковій, середній і вищій освіті. Відкриття трьох державних гімназій з українською мовою викладання.

Встановлення влади гетьмана Павла Скоропадського, його внесок у розвиток української культури. Освіта, наука, мистецтво в Україні періоду Гетьманату. Реформа освіти. Закон української держави про обов'язкове вивчення української мови і літератури, історії та географії України. Розвиток системи вищої освіти в Україні. Фінансування українського книгодрукування, видання українських підручників і словників. Закон про утворення фонду національної бібліотеки України. Створення Національного архіву. Заснування Української Академії наук (УАН), Української Академії мистецтв, Українського історичного музею. Новий етап розвитку українського театру.

Культурно-громадський рух на Волині, Холмщині, Підляшші і Закарпатті. Розширення і активізація діяльності «Просвіт». Книговидавничий рух в Галичині.

Бібліотеки як освітні осередки.

Українська культура у міжвоєнний період (20–30-ті рр. ХХ ст.)

Політика «українізації» 1920-х рр. Суспільно-політичне і культурне життя за радянської влади в Україні. Декрети Раднаркому і ВУЦВК. «Про заходи в справі українізації шкільно-виховних і культурно-освітніх установ», «Про заходи рівноправності мов і про допомогу розвитку української мови», «Про заходи термінового проведення повної українізації радянського апарату». Переведення діловодства на українську мову, складання іспиту з української мови і культури працівниками апарату. Відкриття курсів з української мови. Постанова ВУЦВК і РНК УРСР «Про забезпечення рівноправності мов та про сприяння розвитку української культури». Результати і наслідки українізації 1920-х рр. Культурне піднесення, розширення сфери вживання української мови. Українізація преси, театрів, початкової, середньої і вищої освіти. Розвиток української науки. Діяльність наукових та науково-технічних товариств.

Українська культура і «червоний терор» 1930-х рр. Нищення традиційної «старої» культури, творення «нової» соціалістичної культури.

Перетворення мистецтва на засіб агітації і пропаганди. Східні і західні типи художньої культури України. Мистецтво модерну, українського модерну в образотворчому та архітектурному мистецтві, в декоративному оздобленні будинків міст України. Живопис і графіка стилю модерн українських митців. Авангард як нове явище художньої культури. Українські представники авангардного живопису. Розвиток авангардних напрямків в художній культурі України: експресіонізм, кубізм, футуризм, сюрреалізм, концептуалізм та ін. Новий творчий метод модерну – абстракціонізм, його прояви в художній культурі. Школа українських монументалістів М. Бойчука. Школа О. Мурашка. Сильова різноманітність української літератури. Літературні угруповання. Видатні митці художньої культури України.

Культурне життя у західноукраїнських землях. Культурні зв'язки з Радянською Україною.

Українська культура у 60–80-х рр. ХХ ст.

Політична культура епохи М. Хрущова. «Відлига» в культурному житті 1960-х рр., її наслідки для України. Провідна роль України в галузях науки в СРСР. Створення нових науково-дослідних установ Академії наук УРСР. Реформа освіти. Творчість шістдесятників. Активізація наукової та мистецької діяльності інтелігенції. Нове покоління українських письменників, поетів, критиків. Формування дисидентського руху творчої інтелігенції як руху національного опору тоталітарному режимові. Український кінематограф 1960-х рр. Школа українського кіномистецтва. Українське «поетичне» асоціативне кіно. Політика знищення національної основи українського кіномистецтва. Українська культура 1970 – 80-х рр. в умовах наростання системної кризи радянського суспільства, ідеології марксизму-ленінізму. Тотальна русифікація усіх сфер культурного життя в Україні. Повна паралізація українського національно-культурного життя. Нові хвилі арештів в Україні. Неофіційна творчість українських митців. Музичне мистецтво у 60-х – першій половині 80-х рр. ХХ ст. Український музичний авангард у творчості композиторів-шістдесятників. Становлення професійних філармонічних колективів, симфонічних і камерних оркестрів у регіонах України, розвиток музичних колективів художньої самодіяльності. Перші джазові та естрадні композиції, рок-опера. Плеяда майстрів української сцени. Живопис, портретний живопис, графіка, скульптура періоду 60–80-х рр. ХХ ст. Декоративно-прикладне мистецтво Катерини Білокур, Марії Приймаченко. Кіно як вид масової культури. Мовна політика Компартії в радянському кінематографі. Широка мережа кінотеатрів і пересувних кіноустановок в Україні як засіб пропаганди радянського способу життя. Київська кіностудія ім. О. Довженка.

Розвиток культури незалежної України

Відродження суспільно-політичної думки, формування нових громадських організацій наприкінці 80-х рр. – початку 90-х рр. ХХ ст. Діяльність інтелігенції, її значення у формуванні політичної культури українського народу в перехідний період. Створення і діяльність неформальних об'єднань. Закони «Про мови в Українській РСР».

Проголошення незалежності України. Закон «Про освіту», «Основи законодавства України про культуру».

Розвиток української науки. Національна академія наук України (НАН України). Заснування у складі НАН України нових суспільствознавчих інститутів (сходознавства, народознавства тощо). Нові перспективи творчої праці в галузі гуманітарних наук. Створення нової національної системи атестації наукових кадрів, Вищої атестаційної комісії України, Української наукової асоціації.

Вузлові проблеми розвитку української культури – науки, літератури, мистецтві релігії в незалежній Україні. Духовна культура та екологія. Відтік професійних наукових і мистецьких кадрів за межі України. Зростання кількості конфесій і культів. Відродження і розвиток української національної культури.

Процеси оновлення в українській літературі і мистецтві. Відродження української кінематографії, творча спадщина видатних кінорежисерів. Український театр. Створення нових театральних труп і колективів, малих камерних театрів, театру одного актора. Становлення антрепризи в Україні. Новаторська діяльність українських театральних режисерів. Національна опера і балет. Класична музика. Український музичний авангард. Розвиток української поп- і рок-музики, інших молодіжних музичних напрямів. Рок-опери, мюзикли. Сучасні українські композитори і виконавці естрадних пісень. Мистецькі фестивалі як пошук нових форм і напрямів розвитку національної культури. Елітарна і масова культура, тенденції їх розвитку і співвідношення в Україні. Створення спілки кобзарів і розвиток українознавчої фольклористики. Утворення молодіжних, музичних субкультур в Україні.

Міжнародне співробітництво України з іншими країнами з гуманітарних питань, питань культури, науки і техніки. Взаємозв'язки України з міжнародною організацією з питань освіти, науки, культури (ЮНЕСКО). Благодійна громадська організація в Україні – Міжнародний Фонд «Відродження» Дж. Сороса, його широка культурна, наукова, освітня, видавнича діяльність. Програма Фонду «Трансформація гуманітарної освіти в Україні».

Культура української діаспори у світі як складова частина української культури. Розвиток і становлення політичних, наукових і мистецьких зв'язків України з діаспорою як основа збереження цілісності української культури.

Революція Гідності та її вплив на розвиток національної культури. Зразки мистецтва, створеного під час Революції Гідності. Прискорене завершення формування української політичної влади та громадянського суспільства. Революційні події початок війни на сході України як каталізатор у розвитку українського мистецтва. Новий формат українського кіномистецтва.

КУЛЬТУРНІ СТУДІЇ

Поняття і сутність культури

Еволюція поглядів на поняття «культура». Характеристика поняття «культурні дослідження». Традиції та новації у культурі. Культура і людська природа. Основні підходи до визначення культури. Сутність культури, її структура, функції та характерні ознаки. Традиційна і сучасна культура.

Історичні етапи осмислення культури

Типологія культури як наукова проблема. Історична типологія культури. Регіональна типологія культури. Етапізація суспільних явищ, як загальнонаукова проблема суспільного осмислення культури. Аполлонійська та діонісійська засади європейської культури. Трудова концепція походження культури. Психоаналітична концепція походження культури Фрейда. Ігрова концепція походження культури Й. Хейзінги. Теорія пасіонарності Л. Гумільова. Концепція культурно-історичних типів М. Данилевського. Філософія культури О. Шпенглера. Концепція «круговороту локальних цивілізацій» А. Тойнбі.

Культура і суспільство

Роль культурних орієнтацій у розвитку суспільства. Духовні цінності та суспільний прогрес. Ментальність та її типи. Характеристика поняття «етноцентризм». Характеристика поняття «Культурний релятивізм». Субкультура. Контркультура. Поняття культурної ідентифікації. Ідеї рівноправності культур у сучасному світі. Еволюціоністські теорії культурного розвитку. Циклічні теорії культурного розвитку. Хвильова модель культурного розвитку. Нелінійна схема культурно-історичного розвитку.

Цивілізація як етап розвитку культури

Культурний вимір цивілізації. Співвідношення понять «культура і цивілізація». Типологія цивілізацій. Цивілізація як етап розвитку культури. Суперечності сучасної культури і цивілізації. Техніка, культура та природа людини. Характеристика понять «техніка», «технічне відчуження», «технічний песимізм». Техніка як феномен культури. Техногенна цивілізація: основні характеристики. Техніка та наука: еволюція взаємин.

Сучасна наука про особливості розвитку культури

Теоретичні засади прогнозування культурного розвитку людства. Інваріанти розвитку культури. Тоталітаризм і культура. Сучасна масова культура. Течія постмодернізму в культурі межі ХХ–ХХІ століття.

КУЛЬТУРНА ПОЛІТИКА

Культурна політика як наукова та практична категорія

Поняття та сутність культурної політики. Етапи становлення культурної політики як наукової дисципліни. Основні теоретичні підходи до дослідження культурної політики. Взаємозв'язок культурної політики з іншими гуманітарними науками. Культурна політика як сфера державного управління. Прикладні виміри культурної політики: практика, досвід, проблеми. Культурна політика в контексті цінностей та ідентичності.

Органи державної влади та їх роль у забезпеченні культурної політики

Система органів влади у сфері культури. Міністерство культури та стратегічних комунікацій: завдання і функції. Роль місцевого самоврядування у формуванні культурного середовища. Державні інституції культури: музеї, бібліотеки, театри. Взаємодія держави з громадськими організаціями та приватним сектором. Фінансування та державна підтримка культурних проєктів. Контроль та моніторинг ефективності культурної політики.

Культурна політика України

Історичні етапи розвитку культурної політики в Україні. Законодавча база та нормативні акти у сфері культури. Державні програми та стратегії культурного розвитку. Українська культурна політика в умовах незалежності. Питання збереження культурної

спадщини. Культурна політика і сучасні виклики війни та відновлення. Європейський вектор української культурної політики.

Культурна політика в умовах глобальних трансформацій

Вплив глобалізації на культурні процеси. Культурна політика в контексті міжнародних відносин. Проблема культурної уніфікації та збереження локальних ідентичностей. Міжкультурний діалог і толерантність. Виклики цифрової доби для культурної політики. Міграційні процеси та культурна інтеграція. Культурна дипломатія як інструмент глобальної політики.

Партисипативні практики в сучасній культурній політиці

Поняття «партисипації» та її значення для культури. Моделі залучення громадян до культурної політики. Інструменти участі громади: форуми, слухання, громадські ради. Участь креативних спільнот у культурних процесах. Кейс-стаді: успішні приклади партисипативних практик. Проблеми та обмеження партисипації в культурній політиці. Партисипація як чинник демократизації культурного середовища.

Міжнародні культурні програми та співробітництво

Основні міжнародні організації у сфері культури. Україна в міжнародних культурних програмах. Двостороннє та багатостороннє культурне співробітництво. Культурні обміни та мобільність митців. Грантові програми та фінансування міжнародних проєктів. Культурна дипломатія як інструмент зовнішньої політики. Виклики та перспективи міжнародної інтеграції у сфері культури.

Культурне планування та стратегічний розвиток

Сутність та принципи культурного планування. Методологія стратегічного розвитку культурної сфери. Ключові етапи формування культурної стратегії. Роль місцевих громад у культурному плануванні. Планування інфраструктури культури. Інноваційні підходи у стратегічному плануванні. Моніторинг і оцінка результатів культурної стратегії.

Адаптація та розвиток культурної політики в умовах соціальних викликів

Соціальні виклики сучасності: війни, міграції, кризи. Роль культури у збереженні соціальної стабільності. Культурна політика і подолання наслідків війни. Інклюзивність і доступність культурних практик. Культурна політика для вразливих груп населення. Використання культури як ресурсу для суспільної єдності. Перспективи розвитку культурної політики у кризових умовах.

КУЛЬТУРНІ ТА КРЕАТИВНІ ІНДУСТРІЇ

Особливості становлення та розвитку креативних індустрій в Україні

Культурні та креативні індустрії як соціокультурне явище. Моделі креативних індустрій: кращі міжнародні практики та можливість адаптації в Україні. Історико-культурологічний вимір розвитку креативних індустрій в Україні. Інституційна спроможність креативних індустрій в Україні. Культурне розмаїття креативних індустрій України.

Креативність як інтегральна творча властивість фахівця соціокультурного середовища

Основні підходи до вивчення творчості та креативності: джерело соціокультурного розвитку. Культурологічний вимір людиноцентризму в середовищі креативних індустрій.

Риси креативної особистості. Управління креативністю: мислення і творчий потенціал особистості. Інноваційні практики, інструменти та технології генерування ідей. Особливості ефективного використання дизайн-мислення фахівців у сфері культури.

Особливості кроссекторальної взаємодії креативного менеджменту та соціокультурного середовища

Креативний менеджмент як інструмент розвитку культурних і креативних індустрій. Алгоритм проектного підходу до впровадження культурно-креативних ідей у практичній професійній діяльності в середовищі культури і креативних індустрій. Креативна івент-ідея в сучасному бізнес просторі, як основа успішного стартапу. Діджитал-комунікації як нове визначення івент-послуг в креативних індустріях в Україні.

Культура та креативність у місцевому просторі

Креативний простір як інструмент розвитку соціокультурної діяльності. Креативні інструменти виявлення та оцінки культурних ресурсів територій. Креативний клас. Креативний потенціал міст України та громадські ініціативи. «Креативна Україна» – міжнародна креативна платформа взаємодії. Малі міста – великі ідеї.

Економіка вражень як інструмент розвитку креативних індустрій України

Феномен культурної цінності як провідної детермінанти креативних індустрій. Концепція економіки вражень у розвитку креативних індустрій України. Традиційні культурні вираження як драйвери розвитку креативних індустрій. Фестивалі як драйвер розвитку креативних індустрій України. Народні художні промисли як визначальний вид діяльності культурних та креативних індустріях.

Особливості діяльності креативних секторів в Україні

Аудіальне та аудіовізуальне мистецтво як креативний вид економічної діяльності, організаційно-правові засади. VR + AR – питання майбутнього в культурних та креативних індустріях. Дизайн як творчий метод, процес і результат креативних практик у сфері культури і мистецтва. Мода як вид креативного продукту. Архітектура та креативність: практика формування туристичного іміджу. Креативна бібліотечна послуга як інноваційний результат діяльності бібліотеки із задоволення інформаційних, науково-дослідних, освітніх, культурних та інших потреб користувачів бібліотеки. Музей як креативний та культурно-освітній заклад, креативний складник музейного предмета та послуги.

Креативні індустрії: можливості розвитку бренду креативної України

Синергія культурної спадщини та креативних інструментів як можливість розвитку креативної України. Основні сегменти і шляхи розвитку креативних індустрій: національний і регіональний аспект. Інноваційні технології змін для розвитку креативної України. Креативні кластери: теоретико-методологічні основи формування. Код творчості в синергетичній взаємодії з штучним інтелектом.

УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ В СФЕРІ КУЛЬТУРИ

Теоретичні аспекти управління проєктами у сфері культури

Поняття новітніх досягнень культури, проєкту та проєкту у сфері культури. Передумови та перспективи розвитку методів управління проєктами. Етапи управління проєктами: ініціація, планування, просування, проведення та аналіз ефективності. Типологія та моделі проєктів. Атрибути й стандарти управління сферою культури.

Креативний потенціал культурного менеджера як драйвер управління проектами у сфері культури

Креативність та інновації як орієнтири розвитку культурного менеджера. Формування критичного мислення фахівця – шлях до інновацій. Інноваційні методики розвитку креативності команди. Технології прийняття та реалізації креативних управлінських рішень. Методи пошуку і прийняття креативних управлінських рішень реалізації культурних проєктів.

Digital-інструменти та інноваційні методики в процесі управління проектами у сфері культури

Основні характеристики digital-інструментів та digital-технологій у процесі управління проектами у сфері культури. Цифрові технології менеджменту у сфері культури. Тренди використання digital-інструментів та digital-технологій в управлінні проектами. Зарубіжний досвід впровадження digital-технологій для оптимізації професійної діяльності культурних менеджерів у процесі управління проектами у сфері культури.

Корпоративна культура і лідерство в забезпеченні ефективного управління проектами у сфері культури

Сутність корпоративної культури і лідерства в забезпеченні креативності організації. Модель корпоративної культури, що забезпечує ефективне управління проектами. Особливості управління персоналом у сфері культури: перехід від управління персоналом до управління людськими ресурсами. Лідерство та керівництво в управлінні проектами у сфері культури. Сучасні інноваційні підходи до корпоративної культури та її вплив на оптимізацію професійної діяльності культурних менеджерів-лідерів.

Пріоритети проєктного менеджменту в реалізації культурних творів, послуг та благ, культурних практик, культурно-мистецьких та дозвілєвих проєктів

Особливість і специфіка проєктного менеджменту. Ефективне керівництво: механізми і технології у сфері культури. Самоменеджмент керівника як суб'єкта владних повноважень у процесі управління культурними проєктами. Інноватизація як основа формування успішної діяльності у сфері культури. Розробка стратегії реалізації проєкту у сфері культури.

Сучасні методи управління проектами у сфері культури

Стратегічний підхід в управлінні: місія, цінності, стратегія розвитку та цілі діяльності організації. Співвідношення стратегії розвитку організації з розробкою проєктів. Мета проєкту за методикою SMART. Завдання й очікувані результати проєкту у сфері культури. Діаграма Ганта, Матриця RACI як інструменти планування культурного проєкту. Аналіз стейкхолдерів культурного проєкту. Метод GRID-аналізу. Особливості використання Agile в управлінні проектами. Scrum, Kanban, Waterfall як сучасний метод управління проектами у сфері культури. Підготовка чек-листів для контролю завдань проєкту у сфері культури.

Інноваційні практики моніторингу та оцінки ефективності проєкту у сфері культури

Визначення каналів комунікації відповідно до цільової аудиторії, розробка контенту та підбір контент-стратегії просування культурних проєктів. Особливості ведення моніторингу та оцінки ефективності проєкту у сфері культури. Показники ефективності проєкту відповідно до поставленої мети. Підготовка моніторингового звіту та звіту оцінки ефективності проєкту у сфері культури.

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

1. Історія української культури : навч. посіб. / за ред. О. В. Лозового Харків : Право, 2013. 368 с.
2. Історія української культури : навч. посіб. / за ред. О. Ю. Палової. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 368 с.
3. Качан В. А., Величко О. Б., Божко Н. М. Історія української культури : навч. посіб. Київ : ВСВ «Медицина», 2021. 368 с.
4. Історія та культура України : навч. посіб. / уклад.: Дедурін Г. Г., Іванов С. Ю., Чорний І. В. Харків : ХНУВС, 2017. 108 с.
5. Українська культура в іменах: довідник / за ред. О. О. Петутиної. Харків : НТУ «ХП», 2017. 303 с.
6. Маключенко О. В. Історія і культура України : навч.-метод. посіб. Острог, 2013. 318 с.
7. Передерій І. Г. Історія української культури : навч. посіб. Полтава : ПолтНТУ, 2015. 274 с.
8. Попович М. В. Нарис історії культури України. Київ : АртЕк, 2001. 728 с.
9. Пальм Н. Д. Гетало Т. Є. Історія української культури : навч. посіб. Харків : Вид. ХНЕУ, 2013. 296 с.
10. Сушко А. І. Краснопольська Т. М. Історія української культури : навч.-метод. посіб. Одеса : Фенікс, 2018. 61 с.

КУЛЬТУРНІ СТУДІЇ

1. Безклубенко С. Д. Вступ до культурології. Теоретичне дослідження. Київ : Альтерпрес, 2015. 508 с.
2. Європа: Історія / Пер. з англ. П. Таращук, О. Коваленко. Київ : Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2001. 1463 с.
3. Івашина О. О. Загальна теорія культури : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. Київ : Києво-Могилян. акад., 2008. 215 с.
4. Кравець М. С. Культурологія: розвиток культури в інформаційному вимірі : підручник. Львів : Новий Світ-2000, 2019. 260 с.
5. Культурологія : навч. посіб. / за ред. Т. Гриценко. Київ : Центр навч. літ., 2019. 392 с.
6. Множинська Р. В. Українська та зарубіжна культура : навч. посіб. Київ : КНУТД, 2018. 396 с.
7. Основи культурології : навч. посіб. / за ред. Л. О. Сандюк, Н. В. Щубелки. Київ : Центр учб. літ., 2012. 400 с.
8. Сучасна культурологія: актуалізація теоретико-практичних вимірів : колект. монографія / за заг. ред. Ю. С. Сабадаш; ред.-уклад.: Ю. С. Сабадаш, І. В. Петрова. Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. 308 с.

КУЛЬТУРНА ПОЛІТИКА

1. Бовсунівська І. В., Бутник О. О. Децентралізація в сфері культури: досвід ефективної реформи європейських країн для України. Інвестиції: практика та досвід. 2018. № 24. С. 79–83.
2. Здіорук С. І., Литвиненко О. М., Розумна О. П. Культурна політика України: національна модель у європейському контексті: аналіт. доп. / за ред. С. Здіорук. Київ : НІСД, 2012. 64 с. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2013-02/Kultura_Zdioruk-beb1d.pdf.
3. Культурна дипломатія: навч. посібник / за заг. ред. І. Б. Матяш, В. М. Матвієнка; Інститут міжнародних відносин КНУ імені Тараса Шевченка; Наукове товариство історії дипломатії та міжнародних відносин. Київ: ДП «ГДП», 2021. 252 с.

4. Культурні маршрути Ради Європи. Практичний посібник. Київ, 2019. URL:<https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/343/Posibnyk.pdf>
5. Саракун Л. П. Культурна політика сучасної України: монографія. Ніжин. 2016. 205 с.

КУЛЬТУРНІ ТА КРЕАТИВНІ ІНДУСТРІЇ

1. Дмитренко В., Дмитренко В. Культурні та креативні індустрії: секторальний зріз. Навчальний посібник. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2022. 115 с.
2. Келлі Т., Келлі Д. Творча впевненість. Як розкрити свій творчий потенціал. Київ. Основи, 2017. 304 с.
3. Креативні міста. *Методичні рекомендації щодо приєднання українських міст до Мережі креативних міст ЮНЕСКО*. Київ. 2019. 14 с.
4. Офіційний сайт Міністерства культури та інформаційної політики України. URL: <https://mkip.gov.ua>
5. Офіційний сайт Український культурний фонд URL: <https://uaculture.org/texts/kulturni-ta-kreatyvni-industriyi-zapidtrymkyukf-u-2018-roczy>
6. Офіційний сайт Української асоціації управління проектами «УкрНЕТ». URL: <http://upma.kiev.ua>.
7. Плецан Х. В. Актуальні проблеми дослідження розвитку креативних індустрій (кінець ХХ – початок ХХІ ст): культурологічний аспект. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Розділ II. Проблеми і суперечності сучасного культурного процесу*. Вип. 40-41. 2022. С. 22-36.
8. Плецан Х. В. Концептуальні засади розвитку культурних проєктів в креативних індустріях України. *Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку*: матеріали Міжнар. наук. конф., м. Харків, 18-19 листоп. 2021 р. / Харків : ХДАК. 2021. С. 14-16.
9. Плецан Х. В. Креативний менеджмент як інструмент розвитку культурних і креативних індустрій. *Філософія подієвої культури: історія та сучасність* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 25–26 березня 2021 р. Київ, 2021. С. 132-136.
10. Плецан Х. В. Світовий досвід трансформаційних змін розвитку креативних індустрій: культурологічні аспекти дослідження. *Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Філософія, культурологія, соціологія*. 2023. Вип. 25. 78-93. URL: visnyk-culturology.mdu.in.ua/uk/vipusk_25.pdf
11. Плецан Х. В. Становлення та розвиток інституційної спроможності діяльності креативних індустрій в Україні: культурологічний аналіз. *Культурологічний альманах*. 2022. Вип. 3. 236-255. URL: <https://almanac.npu.kiev.ua/index.php/almanac/article/view/92>
12. Плецан Х. В. Теоретико-методологічні основи формування і розвитку креативних кластерів в Україні: культурологічний підхід. *Науковий Вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення ім. І.К. Карпенка-Карого*. 2021. Вип. 29. С. 98-108.
13. Плецан Х. В. Фестивалі як драйвери розвитку креативних індустрій: історико-культурологічний підхід. *Питання культурології: наук. журн*. 2022. Вип. 39. С. 194-209.
14. Свінцицька О. М., Ткачук В. О. Креативна креативні індустрії: навч. посібн. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2020. 218 с.

УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ У СФЕРІ КУЛЬТУРИ

1. Блага Н. В. Управління проектами : навч. посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
2. Келлі Т., Келлі Д. Творча впевненість. Як розкрити свій творчий потенціал. Київ. Основи, 2017. 304 с.
3. Логачова Л.М., Логачова О.В. Управління проектами : Навчальний посібник. Київ : Університетська книга. 2023. 228 с.

4. Микитюк П. П., Брич В. Я., Микитюк Ю. І., Труш І. М. Управління проектами: підручник. [для студ. вищ. навч. закл.]. Тернопіль, 2021. 416 с.
5. Офіційний сайт Української асоціації управління проектами «УкрНЕТ». URL: <http://upma.kiev.ua>.
6. Плецан Х. В. Культурологічний вимір людиноцентризму в середовищі креативних індустрій. Креативний простір України та світу : колект. монограф. Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2022. С. 139-143.
7. Плецан Х. В. Теоретико-методологічні засади діджиталізації культурного простору у процесі розвитку креативних індустрій в Україні. *Культура і мистецтво у сучасному світі*. 2021. Вип. 22. С. 85–102.
8. Тейлор К. Мистецтво під ключ. Менеджмент і маркетинг культури. Київ, 2021.
9. A Guidetothe Project Management Bodyof Knowledge – PMBOK Guide. 2021 URL: <https://www.pmi.org/pmbok-guide-standards/foundational/PMBOK>
10. Pletsan K. Project Management in the structure of the mechanism of development of creative industries: culturological aspect. *KELM (Knowledge, Education, Law, Management)*. 2021. №3 (39). Vol.2. P.143-150.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Додатковий вступний іспит проводиться у формі тестування і оцінюється за 100-бальною шкалою. Мінімальний прохідний бал – 50 балів.

На додатковому вступному іспиті вступник має можливість отримати від 0 до 100 балів, що відповідає кількості правильних відповідей на тести. Загальна кількість тестових завдань – 50. Одна правильна відповідь оцінюється у 2 бали.

Критерії оцінювання результатів	Кількість балів	Результат
Від 45 до 50 правильних відповідей на тести. Вступник має високий рівень фахових знань та вмінь, логіку мислення, вільно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати та знаходити правильні відповіді.	90–100	допуск до подальшої участі у конкурсному відборі
Від 35 до 44 правильних відповідей на тести. Вступник володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх фахових знань та вмінь для знаходження правильних відповідей.	70–88	
Від 25 до 34 правильних відповідей на тести. Вступник має мінімальний рівень фахових знань та вмінь, володіє навчальним матеріалом фрагментарно, допускає багато помилок під час знаходження правильних відповідей.	50–68	
Від 0 до 24 правильних відповідей на тести. Вступник не володіє навчальним матеріалом та не здатний знаходити правильні відповіді.	0–48	недопуск до подальшої участі у конкурсному відборі